

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 088 11 88 671
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Zaaknummer 6027828

Gemeente Hardenberg
[REDACTED]
Postbus 500
7770 BA HARDENBERG

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
02.02.2021	2020/0325480	3	28 oktober 2020	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte [REDACTED]

[REDACTED] van het adviesbureau Natuurbank Overijssel heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 28 oktober 2020² ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege de sloop van bestaande bebouwing aan de Havezateweg 3 en Collendoornerdijk 3 te Collendoorn. De sloop is verband met de realisatie van de wijk Havezate Es te Hardenberg. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor een soort van de Habitatrictlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁴.

Deze ontheffing heeft betrekking op de sloop van bestaande bebouwing aan de Havezateweg 3 en Collendoornerdijk 3 te Collendoorn.

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod om de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren. Dit omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het opzettelijk verstoren van deze soort te voorkomen. Daarmee overtreedt u niet de verbodsbepalingen uit artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming.

Deze ontheffing treedt in werking op 1 maart 2021 en is geldig tot en met 31 december 2030. Wij hebben een langere ontheffingsperiode opgenomen, zodat er voldoende tijd is voor de vaststelling van het bestemmingsplan en de bouw van de vervangende woningen.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

¹ In het kader van art. 3.8, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2020/0298353

³ Op basis van art. 3.8 Wnb

⁴ Art. 3.5, vierde lid Wnb

- De aanvraag van 28 oktober 2020 en het bijbehorende stuk te weten 'Natuurbank Overijssel, 28 oktober 2020. Activiteitenplan Havezate Es Hardenberg. Projectnr. 2947';

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁵.

De verschuldigde leges zijn:

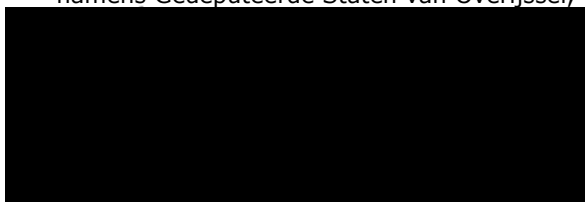
Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	WNB aanvraag ontheffing art.3.3, 3.8 en 3.10 soortenbescherming infrastructureel werk, ruimtelijke ingrepen	€ 3.025,00
Totaal leges		€ 3.025,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED] te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-004037 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Mitigatie vleermuizen

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Hardenberg;
- [REDACTED] Natuurbank Overijssel.

⁵ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 088 - 118 86 73.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0325480). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁶, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2020/0325480).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁶ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

Gewone dwergvleermuis

5. Bij de planning van de werkzaamheden, zoals het ongeschikt maken en de sloop, houdt u rekening met de kwetsbare voortplanting- en overwinteringsperiode van de gewone dwergvleermuis. De kwetsbare voortplantingsperiode loopt globaal van half mei tot en met augustus. De kwetsbare winterperiode loopt van november tot en met maart. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
6. Op elk erf waarop een zomer- en paarverblijfplaats is vastgesteld, wordt een tijdelijke verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis aangeboden in de vorm van een vleermuispaalkast, op maximaal 50 m afstand van het oorspronkelijke verblijf. In bijlage 3 is een voorbeeld van een dergelijke paalkast opgenomen. De paalkast is tenminste 3 meter hoog en wordt geplaatst op een geschikte plaats, zonder lichtverstoring, met een vrije aanvliegmogelijkheid. Deze paalkast mag worden verwijderd op het moment dat geschikte verblijven in de spouw tenminste 6 maanden beschikbaar zijn, en de paalkast op dat moment niet in gebruik is. Dit moet worden gecontroleerd door een ecologisch deskundige.
7. Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden, maakt u alle (potentiele) verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in de spouw of dak ongeschikt. Dit doet u door het creëren van tocht, door het maken van grote gaten in de buitenmuren of het verwijderen van dak. In aanvulling daarop verwijdert u de hoeken van de buitenmuren zoveel als mogelijk. Alleen door de openingen groot te maken wordt voldoende tocht gemaakt. In afwijking kan ook gebruik gemaakt worden van exclusion flaps als naar het oordeel van de ecologisch deskundige dit beter toepasbaar is. Daarbij is het noodzakelijk dat alle geschikte invliegopeningen worden voorzien van exclusion flaps en dat de werking regelmatig wordt gecontroleerd.
8. Het ongeschikt maken wordt uitgevoerd onder begeleiding van een ecologische deskundige. Het ongeschikt maken wordt onder voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden (droog, weinig wind en temperatuur van minimaal 10°C) uitgevoerd. 5 dagen na het ongeschikt maken wordt een controle uitgevoerd met behulp van een batdetector (onder geschikte vliegomstandigheden). Indien alsnog vleermuizen worden aangetroffen, dan moeten extra maatregelen getroffen worden om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. De ecologisch deskundige bepaalt dat. Deze procedure dient herhaald te worden totdat geen exemplaren meer waargenomen worden. De werkzaamheden mogen pas starten als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.
9. U realiseert permanente vervangende verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis in de spouw van de te bouwen woningen op de locaties waar verblijfplaatsen zijn aangetroffen. In het bestemmingsplan worden hiervoor bouwregels opgenomen. Bij de uitwerking van de voorwaarden moeten de volgende aandachtspunten worden opgenomen:
 - Minimaal twee open stootvoegen per gevel
 - Opening stootvoegen 1,5 - 2 cm
 - Stootvoegen op tenminste 3 m hoogte
 - Vrije ruimte tussen de isolatielaag in de spouwmuur (inclusief platen) en de buitenmuur minimaal 2 centimeter zijn
 - Oppervlakten van de platen in de spouwmuur ruw uitvoeren of stevig duurzaam kunststof gaas met een maaswijdte van 3 tot 10 millimeter te bevestigen. Als glaswol (en dergelijke) als isolatie wordt gebruikt, is het nodig dunne ruwe platen tegen het isolatiemateriaal aan te brengen, bijvoorbeeld houtwolcement.
10. U stuurt ons tijdig ter goedkeuring de ontwerpen van de te stellen regels toe volgens voorschrift 9. U neemt de door ons goedgekeurde regels op als voorwaarden in het bestemmingsplan, zonder mogelijke uitzondering.
11. U meldt de aanvang van de bouw en de oplevering van de betreffende woningen waarin een toegankelijke spouw en open stootvoegen worden gerealiseerd. Als er voor 1 juli 2030 geen

geschikte woningen zijn gerealiseerd, doet u ons uiterlijk 1 oktober 2030 ter goedkeuring een aangepast plan toekomen voor een permanente mitigatie.

Overige zaken

12. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
13. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften, zoals bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, rapportage controles en afweging voor locaties van de permanente verblijfplaatsen, wijze van ongeschikt maken, resultaten controle met batdetector en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	8
A1	Bevoegdheid	8
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	8
A2	Procedure	8
A2.1	Overeenstemming andere provincie	8
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	8
A2.3	Relevante overige besluiten	8
A3	Toetsingskader soorten	8
A3.1	Wettelijke regels	8
A3.2	Provinciaal beleid	9
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	9
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	9
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	9
B1.2	Doel van het project	10
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	10
B1.4	Periode	10
B1.5	Onderliggende documenten	10
B1.6	Aanvullende gegevens	10
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	10
C1	Inhoudelijke beoordeling	10
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	10
C1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	11
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	12
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	12
C1.5	Wettelijk belang van het project	12
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	13
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	13
D	Slotconclusie	13

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁷. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Hardenberg gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Hardenberg, Postbus 500 7770 BA Hardenberg

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁸ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁹ zijn voor de toetsing relevant.

⁷ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁸ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁰ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹¹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Ten behoeve van de realisatie van de wijk Havezate Es in Hardenberg worden twee woningen gesloopt.

Figuur 1. Weergave gehele gebied Havezate Es (gele lijn) en de te slopen bebouwing (rode ovaal) in relatie tot de ontheffingsaanvraag gewone dwergvleermuis.

Om het plangebied in te kunnen richten als woongebied, dient alle bebouwing en erfverharding in het plangebied geamoveerd te worden. De gebouwen worden gecontroleerd gesloopt m.b.v. een hydraulische

⁹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹¹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

kraan, nadat alle asbest handmatig is verwijderd. Het voornemen is de gebouwen in het plangebied te slopen vanaf 1 maart 2021. Deze werkzaamheden duren maximaal 8 weken.

De ontheffingsaanvraag is alleen bedoeld voor de sloop van de bebouwing. Overige onderdelen zoals het herinrichten van het terrein en het bouwrijp maken vallen niet onder de aanvraag. De effecten daarvan op beschermde soorten worden in een later stadium beoordeeld, indien noodzakelijk worden dan aanvullende ontheffingen aangevraagd.

B1.2 Doel van het project

Het doel van het project is te voorzien in de bouw van voldoende woningen.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de gewone dwergvleermuis van het verbod om deze opzettelijk te verstoren¹² en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen.¹³

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 maart 2021 tot en met 31 december 2025.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Natuurbank Overijssel, 19 november 2019. Quicksan natuurwaardenonderzoek Havezateweg 3 Collendoorn. Projectnr. 1697;
- Natuurbank Overijssel, 2 december 2019. Jaarrond natuurwaardenonderzoek Havezateweg 3 & Collendoornerdijk 3 Collendoorn. Projectnr. 2289;
- Natuurbank Overijssel, 28 oktober 2020. Activiteitenplan Havezate Es Hardenberg. Projectnr. 2947;
- Natuurbank Overijssel, 28 oktober 2020. Briefrapport actualisatie natuurwaardenrapport Havezate Es 2019-2020 ;
- Ondertekende en van datum voorziene machtiging.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 28 oktober 2020 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd. Op 11 januari 2021 is een toelichting gegeven op enkele onderdelen van de aanvraag.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Activiteitenplan Havezate Es Hardenberg' ¹⁴ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een quickscan met bureauonderzoek en veldonderzoek in 2016.
- Gericht nader onderzoek naar vleermuizen, huismus, uilen en roofvogels, uitgevoerd in 2017, 2019 en 2020. Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd volgens het vleermuisprotocol 2017.

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek zodanig is uitgevoerd dat dit voldoende heeft kunnen vaststellen

¹² Art. 3.5, tweede lid Wnb

¹³ Art. 3.5, vierde lid Wnb

¹⁴ Hoofdstuk 6, pagina 12 en 13.

of verblijfplaatsen van vleermuizen, huismus, uilen of roofvogels aanwezig zijn. De ontheffing heeft alleen betrekking op de sloop en verwijdering van verharding. Bij de inrichting van de wijk zal rekening worden gehouden met andere soorten, zoals patrijs, egels en kleine marters.

Op de locaties Havezateweg 4 en Havezateweg 7 is een zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. De gewone dwergvleermuis heeft op het erf Havezateweg 4 een zomer- en paarverblijfplaats in de spouw van de woning aan de oostzijde. Op het erf van de Havezateweg 7 is een zomer- en paarverblijf in de spouw of dakvlak aan de voorzijde van de woning vastgesteld. Deze verblijfplaatsen worden waarschijnlijk ook in de winter gebruikt als winterverblijf in mildere omstandigheden. Bij invallende vorst verhuist de gewone dwergvleermuis dan naar grotere (massa)winterverblijven.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan twee zomer/paarverblijven van de gewone dwergvleermuis verloren. Deze kunnen ook in milde winters gebruikt worden als winterverblijf.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹⁵, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de gewone dwergvleermuis. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Sloopwerkzaamheden en ongeschikt maken wordt uitgevoerd buiten de kwetsbare perioden.
Opmerking: in de aanvraag is ook verwezen naar de voortplantingsperiode om het zomer-paarverblijf ongeschikt te maken. Het ongeschikt maken in deze periode is echter te risicovol. De voortplantingsperiode loopt globaal van half mei tot en met augustus. De kwetsbare winterperiode loopt globaal van november tot en met maart. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn.
- De verblijfplaatsen wordt maximaal 3 dagen voor aanvang van de sloopwerkzaamheden ongeschikt gemaakt om de vleermuizen de kans te bieden een alternatieve verblijfplaats te bezetten. Dit gebeurt alleen als de verwachte omstandigheden op de avond van het ongeschikt maken en de daarop volgende avond geschikt zijn (temperatuur boven 8 °C, maximaal motregen, windkracht maximaal 5 Bft) .
- Het ongeschikt maken van verblijfplaatsen bestaat uit het open maken van de luchtspouw aan de bovenzijde door de buitenste drie rij dakpannen te verwijderen en dakbeschot boven de luchtspouw te verwijderen. Tevens worden in de buitengevel, waar de verblijfplaatsen zijn vastgesteld, minimaal drie gaten van 0,5 m² in de buitengevel gemaakt in de bovenste helft van de gevel.
Opmerking. Deze voorgenomen wijze van ongeschikt maken is mogelijk onvoldoende. Met dergelijke gaten is het mogelijk dat de ontstane tocht onvoldoende is. Ook kunnen vleermuizen binnen een spouw naar de andere zijde verplaatsen. De beste manier om een spouw ongeschikt te maken is het eerst over de volledige hoogte van de muur of verdieping verwijderen van de hoeken van een gebouw, waardoor er in de spouw een flinke tocht ontstaat en licht diep in de spouw kan doordringen. Wij nemen daarom aanvullende voorwaarden op met betrekking tot het ongeschikt maken. Daarnaast is na het ongeschikt maken een controle noodzakelijk voordat de verdere sloop plaats kan vinden.
- Per erf waarop een zomer- en paarverblijfplaats is vastgesteld, wordt een tijdelijke verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis aangeboden in de vorm van een vleermuispaalkast, op maximaal 50 m afstand van het oorspronkelijke verblijf. Deze tijdelijke verblijfplaats wordt voor 1 februari 2021 geplaatst op een daarvoor geschikte plek.
Opmerking. In afwijking van de gewenningsperiode van drie maanden in de kennisdocumenten gaan wij akkoord met een iets kortere periode, zodat de aanvrager de verblijfplaatsen ongeschikt kan maken voorafgaand aan de kwetsbare voortplantingsperiode in plaats van tijdens deze periode.

¹⁵ Hoofdstuk 10, bladzijde 15 - 19

- Per verloren verblijf worden vervangende verblijfplaatsen gerealiseerd in iedere gevel van de in de loop van de ontwikkeling te plaatsen woningen op de locatie. Daartoe worden minimaal 2 open stootvoegen per gevel (totaal minimaal 8 open stootvoegen) in een woning met een bakstenen buitengevel aangebracht aan de bovenzijde van de buitengevel. Voor deze locaties zal in het bestemmingsplan een voorwaarde voor deze wijze van realisatie opgenomen worden. In een voorschrift vragen wij een ontwerptekst van dit bestemmingsplan te overleggen, daarnaast vragen wij een melding te ontvangen wanneer de vervangende woningen daadwerkelijk zijn gebouwd. Omdat op dit moment nog niet duidelijk is wanneer deze woningen gebouwd gaan worden, is een langere periode van de ontheffing opgenomen.

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort in Nederland en wordt in het gehele land aangetroffen. Volgens de aanvrager kan een verblijfplaats op vrijwel elk agrarisch erf in Oost-Nederland worden aangetroffen. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is recent als 'onbekend' beoordeeld¹⁶. Dat de staat van instandhouding als onbekend wordt beoordeeld heeft waarschijnlijk te maken met de druk waaronder verblijfplaatsen staan. Door de genomen maatregelen komt de functionaliteit van de leefomgeving van gewone dwergvleermuis is niet in het geding, voor alle functies worden geschikte alternatieven aangeboden. Afbreuk aan de gunstige instandhouding is niet aan de orde omdat door de genomen maatregelen te allen tijde ruim voldoende verblijfplaatsen aanwezig zijn. Door het ontwikkelen van het plangebied als woongebied in een groene omgeving zal het aantal verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vermoedelijk sterk toenemen.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de sloop van de woningen ten behoeve van de realisatie van Havezate Es te Hardenberg leiden tot het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.5 lid 4 uit de Wnb. Voor de overtreding van dit verbod heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren. Door rekening te houden met de kwetsbare perioden en alternatieve verblijfplaatsen aan te bieden wordt rekening gehouden met de gewone dwergvleermuis. Daarom is geen sprake van het overtreden van de verbodsbepalingen uit artikel 3.5, tweede lid van deze soort. Ontheffing van dit verbod is niet noodzakelijk.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat voldoende is overwogen of er een andere bevredigende oplossing is. De gebouwen in het plangebied zijn aan het einde van de levensduur en bestaan uit boerderijen, met aangebouwde achterdeel. Deze gebouwen hebben een slechte staat van onderhoud en zijn slecht geïsoleerd. Als de gebouwen behouden zouden blijven, dan nog zouden de verblijfplaatsen vernietigd worden als gevolg van de noodzakelijke na-isolatie en het vervangen van het dakvlak. Met sloop en nieuwbouw is er de mogelijkheid vervangende duurzame verblijfplaatsen aan te leggen. Indien gekozen wordt voor renovatie zal de luchtpouw na-geïsoleerd worden.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

De voorgenomen activiteiten zijn bedoeld om het woningaanbod in Hardenberg te vergroten. Uitbreiding van woningvoorraad is beschreven in landelijk, provinciaal en gemeentelijke beleid. De realisatie van Havezate Es past binnen dit beleid. Dit is in het activiteitenplan nader onderbouwd en uitgewerkt.

¹⁶ Wageningen UR. Vogel en Habitatrichtlijnrapportage 2019.

Daarmee dient het plan redenen van sociale en economische aard. Daarnaast worden door het initiatief verouderde, slecht geïsoleerde woningen gesloopt en vervangen door moderne, energiezuinige woningen, waarmee ook voor het milieu wezenlijk gunstige effecten optreden.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁷ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁸. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

Door belangstellenden / omwonenden zijn wij gewezen op de aanwezigheid van patrijs in / rond het plangebied. Verdere gegevens over het voorkomen (aantal, dichtheid e.d.) ontbreken. Volgens ons beleid zijn nesten van patrijs niet jaarrond beschermd. Patrijs is wel afhankelijk van specifiek leefgebied, dat door schaalvergroting in gevaar kan komen. Op het moment dat een leefgebied geheel verdwijnt zonder dat er een uitwijkmogelijkheid (meer) is, zou dat een overtreding kunnen inhouden van het verbod om vogels opzettelijk te storen met een effect op de staat van instandhouding. Door de gemeente is aangegeven dat in de verdere planuitwerking hiermee rekening wordt gehouden door een inrichting uit te werken die een negatief effect zal voorkomen.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te vernielen¹⁹, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend.

De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

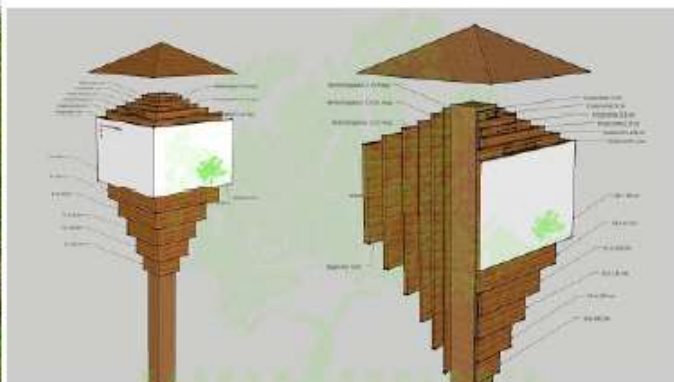
¹⁷ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁸ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

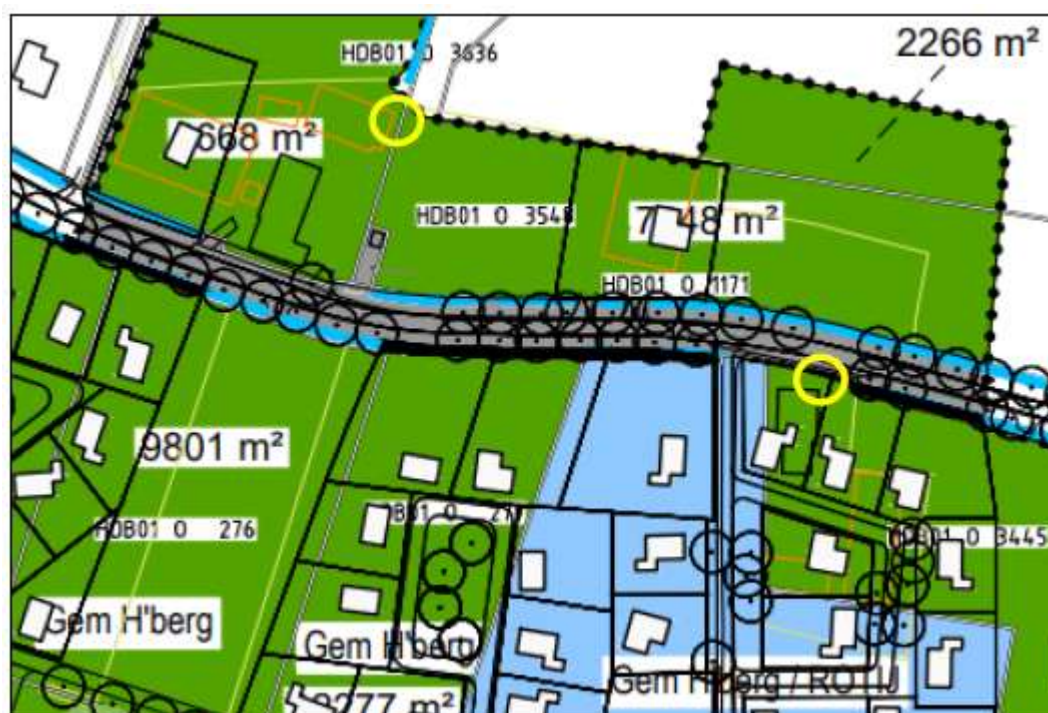
¹⁹ Art. 3.5, vierde lid Wnb

Bijlage 3. Mitigatie vleermuizen

Weergave vleermuispaalkast

Locatie vleermuispaalkasten (gele cirkel)

Locatie woningen met toegankelijke spouw (rode cirkels)

